«УКРАЇНА-НАТО: МЕДІЙНИЙ КОНТЕКСТ» – ХРОНОГРАФ ДВОСТОРОННІХ ВІДНОСИН

Носова Б. М. Україна – НАТО: медійний контекст: моногр. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. 207 с.

Тема монографії Богдани Носової, кандидата наук із соціальних комунікацій, доцента кафедри соціальних комунікацій Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка належить до малодосліджених з погляду її відображення у масмедійному процесі. Проблематика відносин Україна – НАТО

за роки співпраці була різною: конструктивною, політизованою, іноді нарочито забутою. Соціологи знаходили в ній «висхідну траєкторію». Журналістам приватних медіа тему вдавалося опанувати відповідно до світоглядних чи політичних орієнтирів власників медіа. Державні та якісні ЗМІ тримали баланс офіційних та поміркованих. Для вивчення медійного контексту «Україна – НАТО» треба знати не лише теорію інтеграційних процесів, двоїстість глобалізаційних викликів, а й орієнтуватися у стрімких геополітичних змінах, що відбувалися на межі двох століть. Для авторки монографії «Україна – НАТО: медійний контекст» все це сприймалося органічно і відтворювалося у численних журналістських практиках на міжнародну тематику: у телепрограмах і друкованих ЗМІ. Появі монографії передувала низка статей цього ж спрямування у наукових виданнях.

Це підґрунтя дало можливість Б. Носовій у монографічному дослідженні глибоко фахово інтерпретувати безпекову складову євроатлантизму у діалозі з уже відомими дослідженнями українських вчених щодо асиметричності відносин Україна – РФ – США – ЄС – НАТО. Її наукові висновки свідчать про апелювання до філософських праць видатних інтелектуальних постатей сучасності, мемуаристики зарубіжних світових лідерів, теоретичних напрацювань фахівців журналістикознавства з багатьох країн, зокрема, в яких йшлося про кризу європейського політичного мислення, пропагандистські техніки, а також про перспективи нових медіа.

У монографії здійснено масштабний текстовий аналіз мас-медійного супроводу процесів євроатлантичної інтеграції у друкованих ЗМІ головно в період з 1997 по 2008 рр., окремих програм радіо й телебачення, інформаційних видань Центру інформації та документації НАТО в Україні, аналітичних збірників РНБО. Авторка слушно зауважує, що потребують окремого дослідження теми адептів критики Альянсу, відображені у олігархічних, ліво-партійних виданнях та тих, що були продовженням ще радянських медійних проєктів.

Важливим теоретичним здобутком монографії є ілюстрація того, як медіа відображали стратегію української держави на євроатлантичну інтеграцію у офіційних документах, рішеннях парламенту й уряду, дипломатичних досягненнях. У хронологічному плані медіа активізувалися тоді, як на державному рівні відбувалися певні переорієнтації на поглиблення співпраці з Альянсом – це спостереження дослідниці підтверджує непослідовність євроатлантичних устремлінь. Серед висновків після дискурсивного аналізу українських медіа з якісним міжнародним контентом, привертають увагу ті, що обґрунтовано й відверто транслюють перелік втрачених можливостей, причини такого.

Орієнтованість монографії на подальше поширення не лише у науковому середовищі позначається у зауваженнях щодо неповного використання наукових розробок, оприлюднених у спеціалізованих виданнях. Адже цей науково-інформаційний потенціал значно ефективніший у процесах інформування населення, ніж політична пропаганда. Доказовість низки наукових висновків, здійснених Б. Носовою, про формування нової стратегії журналістської діяльності щодо висвітлення питань євроатлантичної інтеграції, національної безпеки є беззаперечним внеском у майбутнє підготовки фахівців із міжнародної журналістики та комунікації.

«Україна – НАТО: медійний контекст» за насиченістю аналітики переконливо потрапляє в ранг наукової літератури, що спонукає світоглядно вирішувати питання міжнародної проблематики в українських медіа. У монографії через доречність цитувань широко представлене смислове поле інтелектуалів. Це посилює динаміку сприйняття монографії, забезпечує рівень актуальності дослідження. Обрана тема реалізована в монографії сучасними інноваційними методами. Це відчутно в загальній тональності роботи: вона формує уявлення про місію журналістики як комунікативну ланку в суспільній ієрархії. У післяслові до монографії Б. Носова наголошує, що узагальнила масмедійне забезпечення євроатлантичної інтеграції за певний проміжок часу, для того, щоб минулий досвід не повторювався тягарем помилок, а «динаміка змін однаково стосувалась усіх сфер». Побажання заслуговує на увагу. Особливо тепер, коли безпекова парадигма набула нових глобальних якостей і в українських реаліях. Альянс залишається й надалі надійним європейським щитом, а українське конструктивне партнерство з ним форматується під, сподіваємося, непорушним конституційним параграфом.

Успіху цій монографічній праці у читачів, дослідників, студентів. Адже в ній сконцентровано не лише медійний контекст. Монографія охоплює частину різнопланової історії української держави, позиції еліт, роль медіа – як незалежних провідників свободи слова і як сервісних організацій у полі великого бізнесу.

Сергій Даниленко,
д-р політ. наук, професор
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
Інститут журналістики

Журналістика

Науковий журнал
(заснований у 1976 р.)

Випуск 17/18 (42/43)

2019

Свідоцтво про державну реєстрацію видано Департаментом державної реєстрації Міністерства юстиції України, м. Київ
Серія КВ № 24026-13866ПР від 19 червня 2019 р.

Усі права застережені.
Посилання на матеріали цього видання під час їх цитування обов'язкові.

Голова редколегії
Володимир Різун, д-р філол. н.

Головний редактор
Наталя Сидоренко, д-р філол. н.

Редакційна колегія:
Валерій Іванов, д-р філол. н.,
Олесь Гоян, д-р філол. н.,
Іван Крупський, д-р і. н.,
Олександр Чекмишев, д-р соц. ком.,
Володимир Сергійчук, д-р і. н.,
Олександр Мелещенко, д-р філол. н.,
Леся Городенко, д-р соц. ком.,
Tadeusz Wallas, Dr. Habil. in Humanities (Польща),
Juergen Grimm, Dr. Habil. (Австрія),
Анастасія Волобуєва, к. соц. ком. (відповідальний секретар)

Рекомендовано до друку: вченою радою Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, протокол № 5 від 9 грудня 2019 р.

Рецензенти цього випуску: д-р соц. ком. Кравченко С. І.; д-р філол. н. Мелещенко О. К; д-р філол. н. Бойко А. А.; д-р філол. н. Сидоренко Н. М.; к. соц. ком. Волобуєва А. М.

Постановою президії Вищої атестаційної комісії України від 26 січня 2015 р. № 1-05/1 збірник включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук із соціальних комунікацій

Журналістика : наук. журнал / Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, за ред. Н. Сидоренко. 2019. Вип. 17/18 (42/43). 171 с.

У журналі висвітлюються суттєві питання історії, теорії та практики журналістики; розглядаються проблеми становлення та функціонування засобів масової інформації в Україні та за її межами; досліджується творчість видатних діячів та публіцистичній ниві.

Для викладачів, наукових працівників, журналістів, аспірантів, студентів, істориків, культурологів.

Електронна версія наукового фахового видання передана до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського на депозитарне зберігання та для представлення на портал наукової періодики України (див.: http://www.nbuv.gov.ua).

© Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2019

Наукове видання
Журналістика
науковий журнал

Випуск 17/18 (42/43)

Електронна версія видання:
http://www.nbuv.gov.ua
(Наукова періодика України);

Над випуском працювали:

Редактор **Ірина Євдокименко**
Підготовка електронної версії видання **Ольги Вихватенко, Юлії Макарець**
Технічний редактор **Вікторія Шевченко**

Підписано до друку 05.02.2020
Формат 60х84/16. Гарнітура Cambria, Arial.
Обл.-вид. арк. 11,7. Ум. друк. арк. 11. Друк офсетний
Наклад 100 примірників

Набір здійснено навчально-видавничою групою
Інституту журналістики

Адреса редакції: 04119, м. Київ, вул. Ю. Іллєнка, 36/1,
Інститут журналістики, кімн. 103-А,
тел. 481-45-48, факс: 483-09-81. e-mail: vydav_group@ukr.net

Надруковано в навчально-поліграфічному центрі
Інституту журналістики
до Державного реєстру ДК №3062 від 17.12.2007.